

[Gert Petersen]

ste er Jaruzelskistyret blevet angrebet offentligt af sovjetiske tidsskrifter for at være for eftergivende. Så må man spørge sig, om det i virkeligheden er Sovjetledelsen, der hindrer den nødvendige dialog, om man virkelig er så naiv i Moskva, at man tror, at en, hvad jeg kunne kalde czechoslovakisk løsning er mulig i Polen. I så fald holdes det polske spørgsmål i live som et farligt brændpunkt i Europa.

Også Sovjetunionens optræden over for Sverige kunne tyde på, at man har overtaget amerikanske uvaner. En seriøs undersøgelseskommission i Sverige er kommet til det resultat, at sovjetiske mini-u-både har krænket svensk farvand. Undersøgelsens konklusion er godkendt af Palmeregeringen og samtlige partier i rigsdagen, inklusive i øvrigt venstrepartiet kommunisterne. Hvad gør Sovjetunionen? Benægter kategorisk og i øvrigt meget fornærmet. Det minder mig om præsident Eisenhower i 1959, da han på det bestemteste og flere gange afviste, at amerikanske spionfly havde overfløjet Sovjetunionen på strækningen Bodø i Norge til Tyrkiet, og først gav sig, da russerne kunne fremvise flyverkapitajnen selv. Undskyld vor mistillid til superstormagters ord. Hvis I vil have – det gælder i Vest og i Øst – at vi skal tro på jer, så må I gå ind i en dialog og selv lægge relevant materiale på bordet i stedet for bare at optræde fornærmet!

Vi skal tage skyklapperne af og tage stilling klart og kritisk til det, der sker i verden, ikke ensidigt, men med samme alen hele vejen rundt. Men det er naturligvis ikke nok. Rutscheturen mod afgrunden fortsætter i øget tempo, og derfor er ord ikke tilstrækkelige. Vi må også handle, hvis rutscheturen skal bremses. Hvad kan vi så gøre? Vi kan bidrage til, at den internationale spænding ikke skærpes yderligere, og hermed kommer jeg til den kaprustning, der både er et symptom og en drivkraft for spændingen.

Hvad kaprustningen angår, kan vi gøre mere end at kritisere, for vi er jo selv deltagere i kaprustningen. Danmark er med i verdens stærkeste militærpagt. 3 af verdens 5 atommagter er Danmarks allierede. Vor, om jeg så må sige, pagt råder over ca. 30.000 atomvåben af vidt forskellige typer, monteret på alle mulige fremføringsmidler. Vi er med i en klub, der kan udlette alt menneskeliv mange gange. Vi er allierede med den tekno-

logisk absolut førende militærmagt, som nu supplerer sine præcisionsraketter og krydsermissiler med de berygtede MX-raketter. Vi burde ikke være med her, men nu er vi det. Burde vi så ikke gøre en indsats mod pagtens galskab, selv om det kan støde præsident Reagan, om hvem George F. Kennan, som selv var en af pagtens grundlæggere, for nylig sagde, at han er slået ind på en forfærdelig og farlig kurs, der kan føre til en tredje verdenskrig? Når vi, et flertal her, har besluttet at sidde tæt ved det flammende bål, skulle vi så ikke – det kunne vi gøre i fællesskab – gøre en indsats for at tæmme flammerne? Man skulle mene det. I stedet er Danmark med til at hælde benzin på bålet.

Selvfølgelig gør de 572 nye atomraketter i Vesteuropa hverken fra eller til, hvad angår den såkaldte afskrækkelse. Den vestlige side råder jo i forvejen over ca. 30.000 stk. atomvåben. Men de nye raketter er heller ikke beregnet til afskrækkelse. De er beregnet til angreb, til overraskelsesangreb. Den supermagt, vi er allieret med, kan med disse raketter hurtigt og præcist ramme den andens militære hjernecentre, og den anden kan ikke gøre noget lignende over for den amerikanske supermagt. Ja, Sovjetunionen kan ødelægge Europa, de kan knuse de amerikanske storbyer, men de har ingen præcisionsvåben placeret så tæt ved USA, at de kan slå USAs hjernecentre ud med et førsteslag, sådan som USA bliver i stand til det over for Sovjet, hvis disse raketter placeres i Vesteuropa.

Derfor vil udstationeringen – jeg var lige ved at sige: i bedste fald – rejse en orkan af kaprustning, og klimaet vil blive betændt af hysteri og krigsfrygt i en dødsensfarlig atmosfære af flammende bål verden over. USA vil have gennemført denne udstationering. Derfor skal dobbeltbeslutningens forhandlingshalvdelen lide skibbrud. Det var meningen med den urealistiske, falske nulløsning og er det ikke mindre med den anden variant, som er lige så urealistisk. Her må Danmark sætte ind. Sovjet har faktisk tilbudt en betydelig reduktion, hvis NATO afstår fra udstationering. Jeg siger ikke, at man uden videre skal sige ja til det tilbud, men jeg siger, at man bør bruge det som et forhandlingsgrundlag. I så fald kan et forhandlingsgennembrud være i sigte. Det ville være forbyrderisk, om denne chance blev tabt på gulvet som følge af en vestlig alt-eller-intet-politik. Og risikoen ekssi-